

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET
SAKSNUMR: 05/1743-31
ARKIVNR:

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Kongsvinger, 06.10.2008
Deres ref.: 05/1743 SL EGJ/Tiz, Vår ref.: 08/1447
Saksbehandler: Bjørn Thorsdalen
Seksjon for befolkningsstatistikk

Høring av arbeidsgrupperapport - Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet

Det sentrale folkeregister er en svært viktig kilde for mange av Statistisk sentralbyrås (SSBs) statistikker og undersøkelser. Blant annet vil fremtidige folke- og boligtellinger være registerbaserte hvor folke-registeret er et av de mest sentrale registrene. Vi er opptatt av at registeret gir oss den informasjonen vi trenger både når det gjelder populasjon og informasjon om personene og at denne informasjonen er av god kvalitet og aktualitet.

Som en generell kommentar til arbeidsgrupperapporten, så legger vi merke til at mange av tiltakene er rettet mot å øke bruken av folkeregisteret. Økt bruk vil føre til økt kvalitet og er derfor i SSBs interesse. Vi ser også at flere av spørsmålene i høringsnotatet omhandler hvem som skal ha tilgang til hvilken informasjon. Vi forutsetter at statistikkloven fremdeles blir gjeldende på dette området og gir SSB tilgang til de opplysningene vi trenger for å lage statistikk som belyser samfunnet.

Vi vil da gå nærmere inn på noen av de konkrete spørsmålene som stilles i høringsnotatet.

Formålet med folkeregisteret

Det er positivt at det er utformet en egen formålsbeskrivelse for folkeregisteret. Vi ser at SSBs rolle kan være ivarettatt under punktet "bidra med informasjon om samfunnet", men mener at produksjon av statistikk er så viktig i denne sammenheng at vi foreslår "Statistikkformål" som et eget kulepunkt.

Vilkår for registrering, utvidelse av folkeregisteret

Vi er positive til forslaget om å senke grensen for å regnes som bosatt til 3 måneder. Det innebærer en utvidelse av populasjonen – personer som skal regnes som bosatt – og innebærer et brudd i datagrunnlaget. Det er viktig at disse bruddene blir analysert og at det blir tilrettelagt for mest mulig sammenlignbare tidsserier. Svakheter i meldingsgang og kvalitetsproblemer kan i noen grad bli forsterket av endringene.

Ny identifikator

Hvilken identifikator som blir valgt er ikke av avgjørende betydning for SSB, da vi kan tilpasse våre systemer uavhengig av hvilken løsning som velges. Det finnes mange gode argumenter for å gå over til en informasjonsløs identifikator, men de estimerte varighetsdatoene viser at også en mindre omlegging til et kontrollsiffer vil være en akseptabel løsning.

Vi ber om å bli involvert i den videre prosessen om valg av identifikator.

Nærmere om innholdet i folkeregisteret

Generelt kan vi si at informasjon som det er frivillig å registrere, ikke vil bli av god nok kvalitet til å kunne brukes i statistikkproduksjon. Informasjon som i tillegg endres ofte vil heller ikke ha noen særlig nytte for SSB i kontaktsammenheng. Vi tenker da spesielt på telefonnummer og e-postadresse.

Sekundær adresse er svært viktig for SSB. Vanskeligheter med å finne ut om personene har en annen faktisk adresse enn den formelle skaper flere utfordringer for oss, blant annet i forbindelse med etablering av husholdning som statistikkenhet. Vi ønsker at sekundær adresse skal være obligatorisk for enkelte grupper og at denne plikten kan knyttes til fordeler og rettigheter de søker. Vi tenker da spesielt på studenter som søker om borteboerstipend og pendlere som krever pendlerfradrag. Barn med foreldre som bor på ulike steder er også en gruppe hvor vi ønsker obligatorisk registrering av sekundære adresse, noe som også er i tråd med forslagene i NOU 2008:9 "Med barnet i fokus".

Nordisk id-nummer vil gi oss mulighet til bidra til å belyse flyttinger over landegrenser i større grad. Dette er et område som det er internasjonal interesse for, så vi støtter etableringen av utenlandsk id-nummer i folkeregisteret.

Flere av de øvrige opplysningene som foreslås kan være nyttige som kontaktinformasjon, men som frivillige opplysninger er det god grunn til å tro at kvaliteten ikke vil være god nok for statistikkformål. SSB har en utstrakt intervju- og datafangstvirksomhet og informasjon om telefonnummer, e-postadresse og identifikasjonsnummer for verge og hjelpeverge er nyttig denne sammenheng. Informasjon om målform og språk vil bidra til å gjøre kommunikasjonen mer målrettet, og opplysning om e-registrert kan være av betydning i nær fremtid.

Samspill

En rett og plikt til å bruke folkeregisteropplysningene vil medføre økt bruk og bidra til økt bevissthet rundt hvilken informasjon som er registrert, noe som igjen vil resultere i økt kvalitet. De som selv bruker den registrerte informasjonen vil være mest opptatt av kvaliteten og vil være best i stand til å bidra til at kvaliteten holdes på et høyt nivå. Vi anser det som viktig at det også er en plikt til å melde tilbake om feil som oppdages. Vi anser det som helt nødvendig at folkeregistermyndigheten har et kontrollansvar i samspillet.

Vi er positive til etableringen av samspillsforum og videreføringen av brukerforum. Vi ber om at SSB blir representert i begge fora. SSBs rolle i et samspillsforum vil først og fremst være å belyse kvaliteten i folkeregisteret og peke på områder der kvaliteten ikke er god nok.

Tilgang til opplysningene i folkeregisteret

Det er viktig å gjøre sentrale opplysninger i folkeregisteret åpent tilgjengelig, så langt det ikke strider mot personvern hensyn. Begrunnelsen for dette er at kvalitetsproblemer oppdages lettere jo mer opplysningene blir brukt. Det er naturlig med mulighet til reservasjon, men dette må ikke gå på bekostning av registerets statistikkformål.

Kvalitet

SSB er avhengige av at kvaliteten på folkeregisteropplysningene er høy for at vi skal lage god statistikk. Vi ser at arbeidsgruppen konkluderer med at kvaliteten i registeret er god. Vi ser likevel informasjons-elementer i folkeregisteret som er problematiske og som vi må bruke mye tid på å få opp på et kvalitetsnivå som er tilfredsstillende for offisiell statistikk.

Blant områder der kvaliteten per i dag ikke er god nok, vil vi trekke frem innflytting og utflytting. Personer, og da spesielt innvandrere, som forlater landet blir ofte ikke registrert utvandret. Dette kan skyldes at de ikke er kjent med meldeplikten, at de ikke ser hvorfor de skal melde i fra når de likevel forlater landet eller at de har fordeler av å ikke registreres som utvandret. Tidligere undersøkelser har vist at dette kan dreie seg om en stor gruppe som skaper problemer for oss. Det gjelder blant annet ved beregning av dødelighet blant innvandrere. Vi kan ikke se at noen av forslagene fra arbeidsgruppen vil bidra til å løse dette problemet.

Adressekvalitet er også en utfordring som vi vil påpeke. En større andel innvandrere oppholder seg på en annen adresse enn der de er registrert bosatt. Dette kommer tydelig frem i SSBs intervjuundersøkelser blant innvandrere og gjør analyser av regionale forskjeller og integrering mer usikre enn de burde være.

Manglende eksakt adresse med bolignummer gjør det vanskelig å knytte sammen personer som bor sammen og som ikke har annen knytning enn felles adresse. Dette gjelder for eksempel samboere uten felles barn. Vi har merket oss at SKD er i gang med et arbeid som skal sikre at flyttemeldinger har korrekt boligadresse. Sammen med Statens kartverk ønsker SSB fortsatt å støtte dette arbeidet, som vil bidra til en heving av kvaliteten når det gjelder bolignummerdekning.

Til slutt vil vi påpeke utfordringene knyttet til forskjellen på formell og faktisk adresse. Personer som oppholder seg på en annen adresse enn den folkeregistrerte, skaper utfordringer både i statistikkproduksjonen og når vi skal henvende oss til personer i intervjuundersøkelser. Dette gjelder spesielt studenter og pendlere. Som nevnt under avsnittet om innholdet i folkeregisteret, mener vi at pliktig registrering av sekundær adresse for enkelte grupper vil bidra til å redusere dette problemet.

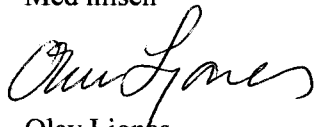
Et samspill rundt folkeregisteret, med plikt til å melde tilbake avvik, vil ha en positiv effekt på kvaliteten. Kvaliteten vurderes best av de som har mest bruk for informasjonen og ved å få disse med i samspillet, vil kvaliteten i folkeregisteret kunne heves.

Metadata

SSB har selv et fokus på metadata og ser verdien av å ha et sentralt sted der begreper og kjennemerker er definert. En metadatabase vil bidra til mindre feilbruk av folkeregisterdata, som igjen vil gi økt kvalitet.

Avslutningsvis kan vi si at vi synes arbeidsgruppen har fremmet mange gode forslag som vil kunne bidra positivt til økt bruk og økt kvalitet i folkeregisteret. SSB bidrar gjerne i arbeidet med å følge opp forslagene i rapporten.

Med hilsen

Olav Ljones
assisterende adm. direktør